

m.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar avseende Förslag till ändring av EU:s utsläppshandel (direktivet 2003/87/EG), av marknadsstabilitetsreserven (beslut (EU) 2015/1814), och av förordningen (EU) 2015/757 (M2021/01389)

Linköpings universitet (LiU) har beretts tillfälle att yttra sig över EU-kommissionens förslag till ändring av EU:s utsläppshandel (direktivet 2003/87/EG), av marknadsstabilitetsreserven (beslut (EU) 2015/1814), och av förordningen (EU) 2015/757.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis har LiU följande synpunkter på remissen:

De aktuella frågorna är mycket angelägna och komplexa. Den direkta påverkan på LiU:s verksamhet av förslagen bedöms vara begränsad och i linje med vad som förväntats. LiU har dock synpunkter i följande sakfrågor:

- EU ETS bör innehålla skrivningar som ger Europeiska kommissionen mandat att utforska hur bio-CCS på sikt skulle kunna föras över från den icke handlande sektorn till EU ETS.
- Gratis tilldelning av utsläppsrätter i EU ETS bör fasas ut i en snabbare takt och speglas av en snabbare infasning av gränsjusteringsmekanismen för koldioxid (CBAM).

Artikel 10a (direktiv 2003/87/EG)

LiU anser att gratis tilldelning av utsläppsrätter i EU ETS bör fasas ut snabbare än vad Europeiska kommissionen föreslår. Utfasningen av fri tilldelning av utsläppsrätter bör speglas av en snabbare infasning av gränsjusteringsmekanismen för koldioxid (CBAM) än vad som föreslås av kommissionen.

Det är av yttersta vikt att uppnå maximal utsläppsreducering i närtid. Snabb utsläppsreducering leder till minskat behov av framtida, betydligt mer osäkra,

upptag av växthusgaser från atmosfären. En snabbare utfasning av fri tilldelning av utsläppsrätter kommer leda till att omställningstryck inom unionen ökar tidigare än i förslaget från Europeiska kommissionen. En snabbare infasning av CBAM kommer leda till att omställningstryck i tredje land höjs tidigare än i förslaget från Europeiska kommissionen.

Handelsdirektivet som möjligt framtida ekonomiskt incitament för investering i och drift av bio-CCS

LiU anser att det är olyckligt att Europeiska kommissionen, i sina ändringsförslag om ETS-direktivet och ansvarsfördelningsförordningen (ESR) inte agerat för att inkludera permanenta kolsänkor skapade genom att kombinera utsläpp från biomassa med koldioxidavskiljning och -lagring (bio-CCS).

Klimatpolitiska vägvalsutredningen (M2018:07) underströk, i sitt betänkande En klimatpositiv framtid (SOU 2020:4), att en realisering av den svenska potentialen för bio-CCS är oerhört viktig för att Sverige ska kunna uppfylla sina klimatpolitiska målsättningar utan att förlita sig på storskaliga uppköp av internationella utsläppskrediter. Även Europeiska kommissionen har modellerat potentialen för bio-CCS att bidra till EU:s långsiktiga klimatmål om noll nettoutsläpp till 2050 och dragit slutsatsen att denna är stor. Bio-CCS saknar dock en tydlig hemvist i EU:s klimatpolitiska styrmedelsmix. Den pågående processen att ändra i ESR öppnar för att skapa en sådan hemvist.

I dagsläget faller negativa utsläpp, skapade genom bio-CCS, mellan stolarna i EU:s klimatpolitik. Bio-CCS kan erhålla stöd från Innovationsfonden, som är länkat till EU ETS, men det går inte att bokföra resultaten av bio-CCS som ett negativt utsläpp i syfte att uppfylla åtaganden inom ESR eller för att generera utsläppsrätter inom ETS. Det senare, att tillåta att bio-CCS genererar någon form av kolsänkekredit inom ETS skulle kunna medföra stora fördelar i form av ett ekonomiskt incitament till att fånga in och lagra biogen koldioxid. Observera att detta inte skulle innebära ett pris på utsläpp från anläggningar som använder biomassa utan snarare en premie för biomassa-baserade anläggningar som avskiljer och lagrar biogen koldioxid i berggrunden. Att inkludera bio-CCS i handelssystemet kräver dock stor eftertanke. LiU anser det därför lämpligt att i dagsläget inkludera bio-CCS inom ESR. ETS-direktivet bör dock ge Europeiska kommissionen mandat att på sikt möjligen fasa in bio-CCS i EU ETS, i likhet med Europeiska kommissionen förslag att utvärdera och på sikt möjligen expandera EU ETS till att omfatta också utsläpp från byggnader, landburna transporter, och fartyg (Kapitel IVa).

Handläggningen av beslutet

Beslut om detta yttrande har fattats av miljöstrateg Anna Gustafsson. Delyttrande har inhämtats från Institutionen för TEMA vilket har beretts av universitetslektor Mathias Fridahl.

Anna Gustafsson

Sändlista:
Miljödepartementet
Dokument- och arkivenheten (original)

Signature page

This document has been electronically signed
using eduSign.

eduSign